



Česká asociace odpadového hospodářství

Pod Pekárnami 157/3, 190 00 Praha 9  
IČ: 66001536; web: [www.caoh.cz](http://www.caoh.cz)  
Tel.: 731 405 068; email: [info@caoh.cz](mailto:info@caoh.cz)

**Ministerstvo životního prostředí**

Vršovická 65

100 10 Praha 10

*Zasláno do datové schránky 9gsaax4 a emailem*

Váš dopis značky / ze dne:  
Naše značka: 2021/ICP-705

Místo a datum: Praha: 9.2.2021

**Věc: Dotazy k aplikaci konkrétních ustanovení nové odpadové legislativy (únor 2021)**

Vážení,

firmy v odpadovém sektoru se postupně snaží zavádět do praxe novou odpadovou legislativu a naplňovat nové povinnosti stanovené přijatými zákony. Při tomto procesu postupně identifikujeme řadu nejasností. Vzhledem k tomu, že chceme zajistit co nejlepší naplňování platného práva, nezbývá, než obrátit se v těchto případech s žádostí o výklad na gestora dané legislativy, tedy MŽP. Níže si proto dovoluji zaslat vám aktuální sérii dotazů z praxe a současně požádat o zodpovězení jednotlivých dotazů tak, aby naše společnosti mohly dostatečně naplňovat dikci zákona a nebyly vystaveny případným sankcím za případný odlišný výklad vybraných nejasností. Dotazy se týkají nového zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, a vyhlášky č. 8/2021 Sb., případně připravovaných vyhlášek.

### **1. K § 5**

**Kdo je původcem odpadu v případě čištění nebo vyvážení lapolu firmou?**

- a) Firma pro zákazníky provádí činnosti vývozu odpadů z lapolů. Toto je jedna varianta služby. Zde si zákon vykládáme tak, že původcem odpadu je jednoznačně vlastník lapolu, tedy subjekt, při jehož činnosti byl lapol naplněn. V praxi se však nově setkáváme s odkazem na nový zákon se stále častějším požadavkem na to, aby se firmy zajišťující odvoz odpadů z různých typů jímek a nádrží deklarovaly jako původci odpadu. Je tato praxe z pohledu nového zákona možná a je v pořádku?
- b) Druhou možnou službou, kterou firma poskytuje, je čištění lapolů. Zde ve vztahu k definici v § 5 v praxi vznikají nejasnosti, kdo je ze zákona původcem odpadu „z čištění“ lapolů, pokud v dané věci nebyla uzavřena smlouva ohledně původcovství odpadu.

### **2. K § 17 odst. 1 písm. b) bod 2.**

Legisvakanční lhůta pro nový zákon o odpadech byla jen několik dní. Systém sběru odpadů v obcích není v mnoha ohledech na požadavky nového zákona připraven. „**Kuka vozy**“ ani další typy mobilních zařízení nejsou v praxi vybaveny váhou. Toto je fakt obecně známý a byl známý i v období platnosti předchozího zákona. Je to fakt známý obcím, městům, dalším původcům, oprávněným osobám i kontrolním orgánům. Dosavadní systémy svozu nebyly a nejsou založeny na vážení odpadů ihned u původce a nebylo to vyžadováno ani kontrolními orgány. Vážení doposud probíhalo standardně ve finálním stacionárním zařízení, které bylo vybaveno certifikovanou váhou.

**Jakým způsobem aktuálně řešit svážení odpadů v obcích ve vztahu k povinnosti odpady vážit hned při převzetí? Jaký je v této situaci vztah mezi § 17 odst. 1 písm. b) bod 2. a § 16 odst. 1, který se týká okamžiku převzetí odpadu do zařízení a přechodu vlastnictví?**

### **3. K § 17 odst. 1 písm. c)**

**Při převzetí odpadu má provozovatel zařízení vydat osobě potvrzení o množství, druhu a kategorii předaného odpadu, včetně uvedení IČZ.** Výjimka z této povinnosti se podle § 62 týká pouze zařízení, které je součástí obecního systému. Jaký bude způsob předání takového potvrzení v případě mobilního zařízení ke sběru – svoz odpadů z obcí svozovou firmou? Komu a jak předávat potvrzení v den svozu? Opravdu má řidič svozového vozu předávat potvrzení na místě každého výsypu sběrné nádoby a v den svozu? Navíc komu? V místě výsypu je často jen sběrná nádoba a žádný zástupce původce. Pracovník svozové firmy nemá možnost vynutit si fyzickou přítomnost zástupce původce. Není v tomto směru logická a dostačující spíše průběžná evidence a přehled vážných listků, který říká, kdy byl proveden svoz a jaké množství bylo odvezeno? **Jak by podle MŽP měla být nyní tato nová povinnost konkrétně naplňována.**

### **4. K § 18 odst. 2:**

Původce odpadu, včetně nepodnikajících FO, nesmí odpad podle odstavce 1 předávat do mobilního zařízení ke sběru, úpravě nebo využití odpadu (s výjimkou obcí). **Jedná se o odpady vymezené v návrhu vyhlášky v příloze č. 22 v bodě 1? Tedy např. i 15 01 04 Kovové obaly?** Přitom zákon stanoví novou povinnost v ust. § 62 odst. 1, kdy právnická nebo podnikající fyzická osoba, která umožňuje ve své provozovně nepodnikajícím fyzickým osobám odkládání komunálního odpadu vzniklého v rámci provozovny, musí zajistit místa pro oddělené soustředování odpadu, a to alespoň pro odpady papíru, plastů, skla, **kovů** a biologický odpad. **Jak má zajistit podnikatel obsluhu povinně umístěné nádoby s kovovým odpadem kat. č. 20 01 40 podle tohoto ustanovení, když by nemohl odpad předat do mobilního zařízení?** Důsledkem může být enormní zvýšení nákladů a environmentálních dopadů tím, že svozová firma musí vyslat samostatně dopravce, aby převzal tento kovový odpad. Existuje podle MŽP i jiná možnost jak standardně dle nového zákona daný odpad od původce odvést? Pokud by výše popsaná možnost byla skutečně jediná, pak žádáme MŽP o vyjádření k tomu, že ekologická stopa tohoto zajištění služby bude výrazně horší než dle dosavadního způsobu, tedy sdruženého svozu mobilním zařízením s optimalizací logistiky.

### **5. K § 30 odst. 4**

Upuštění od odděleného soustředování převzatých odpadů v zařízení se považuje za úpravu odpadů (§ 30 odst. 4). V současné praxi dochází k neoddělenému soustředování některých odpadů (souhlas k upuštění od třídění například ve sběrném dvoře, v mobilní sběrně – „popelářské auto“, v překládací stanici. **Po uplynutí přechodných období by tedy musela být např. překládací stanice, či mobilní sběrna zařízením na úpravu odpadů?** Podle metodického návodu MŽP (ze dne 16. 12. 2020) obec v případě odpadů, které prošly zařízením k úpravě, není poplatníkem poplatku za ukládání odpadů na skládku. **Znamená to, že v případě neodděleného soustředování komunálních odpadů v mobilní sběrně, či na překládací stanici by obec ztratila nárok na třídící slevu? Jak se tedy mají správně zařadit odpady při neodděleném soustředování odpadů při jejich výstupu ze zařízení (třeba z mobilní sběrně nebo z překládací stanice), která nejsou primárně určena pro úpravu odpadů?**

### **6. K 30 odst. 5**

Podle odstavce 5 správní orgán v povolení určí druh odpadu: „v ostatních případech vhodný druh odpadu odpovídající skutečnosti, že se jednalo o úpravu odpadů“. Když by se upuštění od odděleného soustředování v zařízení týkalo komunálních odpadů z obce a výstupem by byl odpad skupiny 19, tak tento odpad by již nemohl být uložen na skládku, což by byl v praxi, s ohledem na zásadní nedostatek kapacit variantních způsobů naložení s odpadem, velký problém. **Kam by podle MŽP měly být aktuálně tyto odpady předávány, pokud zákon již nyní zásadně omezil možnosti nakládání s nimi?** Kapacity k variantnímu nakládání s těmito druhy odpadů z obcí v ČR nejsou s ohledem na velké množství vznikajícího odpadu v obcích a nulovou dobu na zajištění plnění nových povinností.

### **7. K § 32 odst. 4**

Do mobilního zařízení ke sběru odpadu smí být přebírány odpady pouze od jejich původce. Vztahuje se toto ustanovení na přebírání odpadů do mobilního zařízení, pokud má obec zřízen sběrný dvůr jako zařízení (jako součást obecního systému)? Mobilní zařízení ke sběru odpadu v rámci jedné svozové trasy přebírala dosud odpady nejen od původců, ale například i od sběrných dvorů, jakožto zařízení ke sběru. Podle důvodové zprávy k návrhu zákona: *"Provozovatel zařízení může být rovněž dopravcem, pokud přepravuje cizí odpady do zařízení, které není jeho. Takový postup je v českém odpadovém hospodářství velmi častý. V takovém případě je i provozovatel zařízení dopravcem a musí ohlásit činnost dopravce."* Pro odpady ze sběrných dvorů by tedy mobilní zařízení odpady nepřevzalo do vlastnictví, ale pouze by fungovalo jako dopravce odpadů do stacionárního zařízení ve smyslu § 11 odst. 2 písm. f) zákona o odpadech? Je to takto nově možné?

### **8. K § 106 odst. 1 písm. d)**

Z hlediska provozovatele skládky jako plátce poplatku je nezbytné ujasnit podmínky pro uplatnění skládkového poplatku za nebezpečný odpad pocházející z odstraňování nebo sanací ekologických zátěží. Zejména jde o následující obecná ustanovení, která v praxi působí problém, neboť chybí prováděcí předpis či metodika, jak je naplňovat:

**Jak má provozovatel skládky ověřovat splnění podmínek obsažených v ustanovení § 106, písm. d) NZOD?**

**Jak má původce tohoto odpadu při provádění sanace v rámci řešení zakázky pro veřejného zadavatele ověřovat splnění podmínek obsažených § 106, písm. d) NZOD, aby v nabídce mohl využít poplatek 1000 Kč/t a nikoliv poplatek za nebezpečný odpad ve výši 2000 Kč/t?**

**Jak má postupovat veřejný zadavatel, když se domnívá, že se v konkrétním případě může jednat o sanační odpad ve smyslu § 106, (1) d)?**

**Jaké další aspekty je třeba vzít v úvahu při aplikaci tohoto ustanovení?**

### **9. K § 14 odst. 1 vyhlášky č. 8/2021 Sb.**

Podle přechodného ustanovení k vyhlášce se mají odpady do 31. prosince 2023 **zařadit k druhu odpadu podle vyhlášky č. 93/2016 Sb, o katalogu odpadů**. Tato zrušená vyhláška však v části "Postup pro zařazování odpadu do Katalogu odpadů podle druhů" v § 5 odst. 3 stanoví: "Odděleně sbíraný obalový odpad, včetně jeho směsí, se i v případě, že byl vytríděn z komunálního odpadu, zařazuje do podskupiny 15 01." Stejně tak dosavadní příloha č. 1 zrušené vyhlášky obsahuje podskupinu 15 01 "Obaly (včetně odděleně sbíraného komunálního obalového odpadu)". **Znamená to tedy, že do uplynutí doby v přechodném ustanovení se odděleně sbíraný obalový odpad z obcí stále zařazují do podskupiny 15 01?**

V § 14/1 je uvedeno - odpady se do 31. prosince 2023 zařazují ke druhu odpadu podle vyhlášky č. 93/2016 Sb., o katalogu odpadů, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona.

### **10. Ke Katalogu odpadů**

Podle § 5 odst. 3 vyhlášky č. 8/2021 Sb. se odpady, které naplní definici komunálního odpadu podle zákona, zařazují do skupiny 20. Obec třídí také kompozitní obaly (tetrapak), dosud jako katalogové číslo 15 01 05. Na základě přechodného ustanovení vyhlášky však zatím nelze pro evidenci použít poddruh 20 01 01 01 Kompozitní a nápojové kartony. **Znamená to, že se mají tyto odpady zařadit jako druh 20 01 01 Papír a lepenka nebo 20 01 39 Plast nebo jakým způsobem, aby byla současně respektována platná povinnost zařadit odpad do skupiny 20?**

### **11. K osmimístným katalogovým číslům a přechodnému ustavení ohledně jejich použití**

Platí to skutečně tak, že do 31.12.2023 platí dosavadní systém a číslování dle starého Katalogu odpadů a tato čísla nesmí být používána? Jak by měly postupovat KÚ, jestliže provozovatel zařízení již v době před 1.1.2024 bude v žádosti o změnu povolení k provozu zařízení tako katalogová čísla uvádět?

### **12. Vytríděné VUŽ z komunálního odpadu**

Příklad: Do zařízení firma přijme kontejner se směsným komunálním odpadem, objemným odpadem z obcí nebo se šrotem a vytrídí z něj nežádoucí složky – elektrozařízení, olovené akumulátory, baterie, pneumatiky – obecně výrobky spadající pod legislativu zpětného odběru, ale které nebyly odloženy na místo zpětného odběru. **Jak k těmto složkám komunálního odpadu přistupovat? Máme s nimi nakládat v režimu odpadů, to znamená, že je zařadíme dle katalogu odpadů jako odpad a jako odpad je následně předáme oprávněné osobě, nebo jsme povinni tyto složky předat na místo zpětného odběru VUŽ? Pokud ano, dle jakého ustanovení? Je místo zpětného odběru VUŽ povinno zdarma tyto složky komunálního odpadu z obcí odebrat od provozovatele zařízení pro nakládání s odpady?**

### **13. K návrhu vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady:**

**K třídícím cílům obcí:** Obce mají nově zákonem stanovené minimální cíle třídění komunálních odpadů. Cíle souvisí s potřebou dosažení cílů evropských směrnic. Pro obce však nebude jednoduché tyto cíle splnit. Jednou ze zcela logických možností je i započtení vytríděných odpadů typu PET, PEHD, skla, papíru a kovů, které vzniknou tříděním, či odtříděním na linkách zpracovávajících směsný komunální odpad (SKO). Tyto odpady jednoznačně lze v dalším procesu materiálově využívat. S potřebou tohoto technologického třídění/odtřídění počítá i zveřejněná strategie AOS EKOKOM k dosažení cílů směrnic CEP a SUP. Popsaný postup může reálně přinést obcím minimálně cca 5 – 10 % zlepšení výsledku třídění v obci. Jsou – li výkonné obce aktuálně na cca 40-50 % vytrídění, jedná se o významné přiblížení k cíli 60 až 70% vytrídění. Domníváme se, že by toto měla

vyhláška o podrobnostech nakládání zohlednit. **Žádáme v tomto směru o stanovisko MŽP, zda bude možné tyto technologicky tříděné odpady započítat do výsledků třídění v obci.**

#### **14. K návrhu vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady - Otázka požadových hodnot při využívání na povrchu terénu – absence výjimky pro zatížené lokality**

Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady upravovala podmínky, za kterých bylo možné využívat odpady na povrchu terénu. Podmínky byly stanoveny mj. přílohou č. 11, kdy v bodech 1-3 byly stanoveny limity pro využití odpadů na povrchu terénu, bod 4 upravoval povinnost zpracování hodnocení rizika v dané lokalitě v případě využití více než 1000 t takového odpadu. Bod 5 pak stanovil, že „Překročení nejvýše přípustných hodnot jednotlivých ukazatelů uvedených v bodech 1 až 3 a 6 se toleruje v případě, že jejich zvýšení odpovídá podmínkám charakteristickým pro dané místo a geologické a hydrogeologické charakteristice místa a jeho okolí, pokud využívané odpady při normálních klimatických podmínkách nepodléhají žádné významné fyzikální, chemické nebo biologické přeměně, která by vedla k uvolňování škodlivin do životního prostředí, a pokud jsou upravené limitní hodnoty, včetně kritických ukazatelů neuvedených v bodech 1 až 3, s výjimkou využívání sedimentů, stanoveny v provozním řádu příslušného zařízení.“ Z tohoto ustanovení vyplývalo, že bylo možné využít na povrchu terénu takové odpady (typicky např. vytěženou zeminu), které svým složením sice překračovaly nejvýše přípustné hodnoty, nicméně odpovídaly podmínkám v dané lokalitě.

Současný návrh vyhlášky o podrobnostech nakládání s odpady v ustanovení § 6 (a na něj navázané příloze č. 5) ve své podstatě odpovídá podmínkám dle přílohy č. 11 vyhlášky 294/2005 Sb., nicméně už neobsahuje ustanovení obdobné bodu 5 přílohy č. 11. Dle návrhu nové vyhlášky tedy nebude možné vytěženou zeminu využít v daném místě (např. na terénní úpravy) v případě, kdy tato zemina limitní hodnoty překračuje (a to i za situace, kdy se v dané lokalitě jiná odpadní zemina prakticky nenachází). Toto zásadně postihuje některé již připravené projekty sanací, pro které je již i schváleno financování a je vybrán dodavatel. **Žádáme proto o stanovisko, zda dosavadní postup bude možný i nadále, případně z jakého důvodu se zvažuje nezařazení uvedeného ustanovení do připravované vyhlášky a jakým způsobem budou řešeny důsledky případné této absence.** Navrhovaná úprava vyhlášky (bez možnosti zohlednění zatížení lokality) má zásadní dopady, zejm. v oblastech s vyšším obsahem škodlivin v zemině (městské aglomerace, průmyslové oblasti, lokality s přirozeným vyšším výskytem některých kovů v důsledku zrušení horninového prostředí), která by mohla být v režimu odpadů (původem z liniových staveb, občanské a průmyslové výstavby atd.) využita např. na lokality postižené starou ekologickou zátěží, hornickou činností, rekultivace skládek apod.

*(Dva příklady - Problém nastává při výstavbě, kdy subjekty vytěženou zeminu dále používají na terénní úpravy (vyrovnání terénu, zemní valy okolo komunikací apod.). Absence výjimky pro zeminu překračující limitní hodnoty ve svém důsledku může prodražovat nejen soukromé stavby, ale rovněž zatížit veřejné rozpočty v rámci veřejných zakázek. Dodavatel dálnice bude muset odvézt vytěženou zeminu (která má však nižší znečištění, než jsou požadové hodnoty v lokalitě) na skládku, za tu zaplatit poplatek a následně sehnat jiný primární materiál, který by bylo možné pro výstavbu valů využít.*

*Dále se věc týká sanačních prací při řešení starých ekologických zátěží, kdy doposud bylo možné za účelem sanace některých zátěží využívat zeminu vytěženou v daném areálu, s čímž počítají uzavřené ekologické smlouvy. Mnohdy je pro sanaci dané lokality již zpracována analýza rizika, je připravená projektová dokumentace apod. Pokud s účinností vyhlášky nebude stávající praxe (mnohdy předjednaná či schválená příslušnými orgány) možná, bude nutné veškeré postupy a dokumenty revidovat, což si vyžádá nemalé náklady navíc, o samotné ceně provedení sanačních prací nemluvě. Toto ve svém důsledku může způsobit, že množství nabyvatelů bude žádat po státu navýšení garance, případně se bude pokoušet vymáhat po státu náhradu škody.)*

V případě potřeby doplnění některých dotazů, jsme samozřejmě k dispozici.

Děkuji za spolupráci.

S pozdravem.

**Ing. Petr Havelka**

výkonný ředitel

Česká asociace odpadového hospodářství